

TORONTÁL

Ára: 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiliteva (Zápolya) u 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára: 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Poincaré vadolja Németországot.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, ápr. 16.

Poincaré Dünkirchenben a háboru emlékére emelt szobor leplezésekor mondott beszédében a jóvátételről azt mondta:

Franciaország drágán fizette meg győzelmét. Megesküdtünk halottainknak, hogy ezt a győzelmet nem engedjük ki kezünk-ből: mert Németország nem teljesítette kötelességét, mert nekünk kellett helyette mintegy száz milliárdot fizetni és zálogvevésre, szankciókra elhatározni magunkat. Ha tovább huztuk-halasztottuk volna a dolgot és Németországnak megadtuk volna a fizetési haladékot, amiket követelt, ugy teljeseen kiszolgáltattuk volna magunkat neki. A Ruhrvidékre benyomulva meggyőződünk arról, hogy Németország le tudta volna szállítani nekünk a köteles szénmennyiséget — de nem akarta. Bizonyítékokat szereztünk arra nézve, hogy Németország tudna külföldi valutákkal fizetni, de ezeknek egy részét külföldi vásárlásokra használja. Sikerült feloszlattunk Németország katonai szervezeteit, amelyeket védrendőrség címe alá rejtett. Bizonyosságot szereztünk arra nézve is, hogyha Németország két évi moratóriumát megkapta volna, fizetési felhívásunkra a határidő lejártával — kihívással felelt volna. A Ruhrvidéken láttuk, hogy a mérséklet politikája zsákutcába vezetett volna bennünket, ezért nem adjuk ki kezünk-ből a biztosítékokat és csak a szolgáltatott fizetések arányában vonulunk ki a Ruhrvidékről.

Berlin, ápr. 1.

Poincaré dünkircheni beszéde politikai körökben nem okozott meglepetést. Sajnálatosnak mondják azonban, hogy beszédében az előzékenységek egy csöpp nyoma sincs és semmiben sem egyengeti a tárgyalás útját. Mára vagy holnapra várják Rosenberg választát a birodalmi gyűlésben Poincaré beszédére.

A budapesti lakáshivatal panamája.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, ápr. 16.

A lakáshivatali panama ügyében újra őrizetbe vettek egy lakáshivatali nyomozót, valamint Wunderlik János lakásközvetítőt, aki Kun Sándorné trafikosztól huszezer koronát akart fölvenni lakásügyben.

Radicsék kezében az ország sorsa.

Lemondott a kormány. — Elnapolták a parlamentet.
Kiírják a választásokat?

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, ápr. 17.

A szkupstinának hétfő délelőtti hirdetett ülését a kormány lemondása miatt elnapolták. A formális megnyitás és bejelentés ezuttal elmaradt, hanem csak a parlament kapujában kifüggesztett cédula hirdette az ülés elmaradását.

Pasity Nikola miniszterelnök megjelent az udvarban, ahol sürgős kihallgatásra jelentkezett.

A miniszterelnök átadta a kormány lemondásáról szóló okmányt és hivatkozott arra, hogy a kormány csak a választások kiírására kapott megbízást, ezt a feladatot pedig elvégezte.

A király a kormány lemondását elfogadta, de megkérte Pasity miniszterelnököt, hogy a kormány mindaddig vezesse az ország ügyeit, míg az új kormány megalakulása meg nem történt.

Az új kormány megalakulásáról

még csak kombinációk vannak forgalomban. Hogy ki kapja a megbízást, ma még ismeretlen, valószínűnek tartják azonban, hogy újra Pasilyra esik a választás.

Pribiesevity Szvetozár, a demokrata-párt vezére tegnap délben kihallgatáson jelent meg a királynál. Politikai körökben odamagvarázzák Pribiesevity audienciáját, hogy demokrata és radikális koalíciós kabinet alakul. A beavatottak azonban tudni vélik, hogy homogén radikális kormány alakul és a demokrata koalíció terve véglegesen elesik.

Politikai körökben úgy vélik, hogy Radicsék távolmaradása esetén a radikálisok parlamenti többséget kapnak. Ha Radicsék eljönnek Beogradba és résztvennének a parlamenti életben, a parlamentet feloszlathatják és új választásokat írhatnak ki.

Belacrkaán is tulajdonosan adóztattak.

Deputáció a becskerekai kamarában

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, ápr. 17.

A kereskedők és iparosok megadóztatása talán sehol az országban nem történt oly szigorúan, mint Bela Crkván. Az adókövető bizottságok oly aránytalanul magas adóval sújtották a kereskedőket és iparosokat, hogy az adókötelezettségük teljesítése egzisztenciájukban támadja meg őket. A bizottságok az adó meghatározásánál egyáltalában semmire sem voltak tekintettel, nem vették figyelembe a legnyomásabb okokat sem, amelyek teherkönnyítés mellett szóltak és könyörtelenül vetették ki a szinte megfizethetetlenül magas összegre rugó állami adókat. A hozzájuk természetesen járuló megyei és községi pótdadók százalékarányban állapítják meg, úgy hogy az amugy is túlmagas ál-

lami adó sokszorosra emelkedik a pótdadók által.

A városi képviselőtestület maga is belátta, hogy az ilyen aránytalanul magas megadóztatás katasztrófáisan éri a belacrkvai kereskedelmet és ipart és így káros következményekkel járna a városra nézve is. Ezért legutóbbi közgyűlésén szóválték ezt az ügyet is, hogy valamilyen uton-módon kimentésék a belacrkvai kereskedőket és iparosokat szorongatott helyzetükből. A képviselőtestület elhatározta, hogy a sérelmet magáévá teszi és a polgárság érdekében deputációt küld a kerület radikális-párti képviselőjéhez, dr. Sztojadinovity Milán pénzügyminiszterhez. A küldöttséget Pucnik Koszta polgármester fogja vezetni. A válságos napok miatt ugyanis kissé késélemet szenvedett a deputáció elindulása, legkésőbb azonban nyolc-tíz napon belül elindulnak Beogradba. Tegnap délelőtt egy belacrkvai kereskedőkből és iparosokból álló

deputáció járt Klein Ignác belacrkvai kereskedő vezetése alatt a becskerekai kereskedelmi- és iparkamarában, ahol azzal a kérelemmel fordultak Sztojadinovity Sándor kamarai titkárhoz, hogy beogradi küldöttségükben képviseltesse magát a kamara is. A deputáció memorandumot fog átnyújtani a pénzügyminiszternek, amelyet a kamara pártólólag terjesztene elő. A kamara titkára megígérte, hogy legmesszebbmenő támogatást a Bánsági Kereskedelmi- és Iparkamara részéről.

Az egész világ egy város!

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, ápr. 16.

A rendőrség politikai osztálya tegnap éjjel a köztársasági-párt huszonhét tagjánál házkutatást tartott és két embert letartóztatott. A kompromittáló iratokból megállapították, hogy a párthoz tartozók különböző merényleteket terveztek. Hír szerint a gáz és elektromos műveket akarták megrongálni. A londoni fogházban az ir foglyok kiszabadítására készültek és a londoni rendőrség, valamint egyes politikusok ellen, akik ir ellenes magatartásukról ismeretesek, merényletet akartak elkövetni.

Anglia még nem vonta vissza követét Oroszországból.

Páris, ápr. 16.

(Havas.) Az angol kormány még nem döntött afölött, hogy visszavonja-e Oroszországból kereskedelmi misszióját vagy sem. A külügyminisztérium az összeköttetés megszakítása mellett döntött. Más minisztériumok viszont arra az álláspontra helyezkedtek, hogy csak akkor kell megszakítani ezt a viszonyt, ha más országok is hazarendelik Moszkvából képviselőtüket.

Cáfolják a magyar ébredők gyűlésének lefújását.

Budapest, ápr. 16.

A „Magyar Híradó” jelenti: Arra a hírré, hogy az ébredő magyarok tegnap délutánra hirdetett sörház-utcai nagygyűlésüket engedély nélkül tartották volna meg, a főkapitányság illetékes osztálya hivatalosan közli, hogy az EME a régi képviselőház nagytermében tartandó nagygyűlésre tényleg nem kapott rendőrségi engedélyt. A tegnap lefolyt és a székházban megtartott nagygyűlést bejelentették azonban a rendőrségnek, mely az engedélyt ezuttal megadta. A gyűlésen a hatóság kiküldött képviselője is részt vett.

TÖZSDE

Április 16.

Beograd. (Zárlat.) Páris 655, London 456957, Milano 488—489, New York 9790, Berlin 04675, Prága 29325, Bukarest 4775, Wien 01380, Szófia 74, Budapest 225, Amsterdam 3850.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 54925, London 2560, Páris 3757, Milano 2737, Berlin 00261, Prága 1640, Wien 0007725, bélyegzett 0007750, Budapest 012, Hollandia 21515, Beograd 560, Varsó 00130.

Budapest. (Zárlat.) Páris 2990—2309, Prága 134—140, Wien 640—670. A többi változatlan.

Aki Párisban reggelizik és Pancsevon vacsorázik.

Interju a légi közlekedés egyik pilótájával.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 17.

Ismeretes, hogy a Páris—Konstantinápoly közötti léghajóközlekedést a legutóbbi napok óta az SHS államon át bonyolítják le, ahol Pancsevon van a leszálló állomása. A szombat reggel Párisból elindult aeroplán. motordéfectus miatt kénytelen volt Magyar Kanjicsán leszállani s az utasok egy Budapestről érkezett pótgépen folytatták útjukat Pancsevo felé. A repülőgép aviatikus a gépet ért hiba miatt Beeskerekre jött, hogy innen autén szakembereket vigyen ki, a motor helyreállítására. Munkatársunk ez alkalommal beszélt a pilótával, aki nagyon érdekes felvilágosítást adott a legújabb közlekedési vívmányról, a légi forgalomról.

— Reggel fél hét órakor indultam el Párisból — mondotta az aviatikus — Strassburgban, Wienben, Budapesten van leszállóállomásom, este hat óra tájban pedig a menetrend szerint megérkezem Pancsevóra. Pancsevon éjszakázom, másnap reggel pedig meghatározott utirány szerint folytatom utamat Bukaresten át Konstantinápolyba. A vonalon állandóan négy gép bonyolítja le a forgalmat, kettő Páris—Pancsevo és kettő Pancsevo—Konstantinápoly között, még pedig úgy, hogy mindegyik gép megteszi két nap alatt a Páris—Konstantinápoly közötti utat. Van még egy mellékvonal is Prága—Varsó között, ezen a távon azonban csak hetente kétszer van közlekedés.

— A gépről valamit...

— A működésben lévő gépek a lehető legmodernebbek és szerfelett kényelmesebbek. Gyártmányuk Lorain Ditrich, 360 lóerős géppel. Repülőgépem hat üléses, a pilótán kívül tehát öt utas befogadására alkalmas. Egy utas mellettem ül a kormányon, ahonnan a legszebb kilátás nyílik, öt pedig bent a kabinokban, amelyeknek hajószerű kerek oldalablakok vannak. Utas bőven van, mert a jegyek ára tűrhető. Pancsevótól Budapestig körülbelül nyolekilencszáz dinár a személyjegy ára. Pontos tarifa nincsen, mert az ármegállapítás a dinár kurzusától és a benzin áráról függ.

— Mióta tartja fenn a társaság a személyközlekedést? — kérdezte munkatársunk.

— Három év óta járattja a francia—román érdekelttség az aeroplánokat, eddig azonban az SHS állam elkerülésével Aradon át bonyolította le a közlekedést.

Aggodalmaimra, melyeket az utasok testi épségére vonatkozólag megkockáztattam, kénytelen voltam felelni. Biztosabb, mint a Simplon... jegyezte meg mosolyogva. A legnagyobb motorhiba esetén is le lehet szállani. A mai leszállás szóra sem érdemes. Apró jelentéktelen defectus támadt, ami miatt nyugodtan leereszkedtem Magyarkanizsán. Telefonice, azonnal érintkezést kaptam Budapesttel, ahonnan tartalékgépet küldtek. Háromnegyed óra múlva

Elkészült az új beeskereki színház tervrajza.

Megnagyobbítják a nézőteret. — Utcai bejárat épül. Kibővítik a színpadot.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 17.

A már hónapok óta napirenden lévő színházkérdés most a megoldás felé közeledik. Aleksity Bogoljub polgármester, aki már polgármesteri székének elfoglalása idején programjába vette a színház átépítését, most elérkezettnek látta az időt, hogy a régen vajdó tervet végre megvalósítsa. A múlt hetekben megbízást adott Brassován mérnöknek, hogy készítse el a terveket és a költségvetést, amelyeket aztán a közgyűlés elé terjeszt.

Brassován mérnök tegnap készült el megbízatásával. Elkészítette a részletes terveket, amelyek a színház teljes átépítéséről szólnak. Külön áttekinthető tervrajzot szerkesztett a színház egész területéről és külön rajzokat az egyes részekről. A terv szerint a színházat kiterjesztik az utcai frontig, a Fő-térről pedig bejárat visz be a tágas foyerbe. Oldalt az utcai részen egy üzlethelyiséget hagynak meg, a melyben a városi kertészet virágkereskedését helyezik el. A foyerból oldalt pénztárak lesznek és ruhatárak, a főbejáratnál szemben pedig bemenet a nézőterre.

A mostani nézőteret jelentékenyen kibővítik s eleje körülbelül ott lesz, ahol jelenleg a bejárat van. A páholyok nagyrésztet erkélyes helyekké alakítják át, mivel a páholyrendszer nem bizonyult eléggé célszerűnek. Az erkélyes berendezés sokkal nagyvárosiasabb színezetet ad a színháznak, mint a páholyos, amellyel pedig az az előnye is megvan, hogy több személynek a befogadására alkalmas. A nézőter kibővítésével kilenc páhollyal és hetven földszinti ülőhellyel nagyobbodik a színház befogadó képessége. A földszinti zártzsekeket természetesen ujonnan átalakítják, mert a mai állapotukban semmiesetre sem maradhatnak.

A zenekar eddigelé a színpad mellett foglalt helyet és a zenekari székek ugyanolyan magasságban állottak, mint a zártzsekek első sorai ami meglehetősen kényelmetlen volt a közönségnek. Az új tervek

már folytatták az utasok útjukat Pancsevo felé.

Az aviatikus ezután elmondotta még, hogy a Pancsevo—Budapest közötti utat egy óra negyvenöt perc alatt teszi meg szélesed idején. Kedvező széllel még rövidebb, ellenszéllel valamivel hosszabb ideig tart az utazás. A rendes magassága, amelyben halad 800—1200 méter. Turn Szeverinnél — mondotta mosolyogva — felmegy 3—4000 méterre, vagy a Vaskapunál, mert nagy cug van.

A pilóta magyar ember. Háboru előtt mechanikus volt s csak később lett aviatikus. Nevét nem akarta elárulni, mert — mint mondotta — ők csak kezdőbetűkkel szerepelnek. Fizetése havi ezernégyszáz frank,

ezen is változtatnak és mélyített helyet jelölnek ki az orchesternek.

A színpadra igen nagy súlyt helyeztek a tervezők és olyan moderné kívánják átalakítani, hogy vetekedhetik majd a nagyvárosok színpadjaival. Már a nagysága is impozáns méretű lesz. A jelenlegi színpad mögött lévő öltözőket és falakat lebontják és a színház épülete mögött lévő nyitott folyosó igénybevételével a volt esküdtzéki udvari épületig terjesztik ki. Ilyen hatalmas színpadon a legnagyobb tömegjelenetekre is bőséges hely jut. Ami a színpad technikai felszerelését illeti, nem marad semmivel sem mögötte a mai kornak. Vadamutaj szebbnél-szebb díszletekkel szerelik fel a díszletárat s felállítják gépek segítségével, ugyszólván pillanatok alatt történik. A mostani késedelmeskedésekkel járó díszletkalapácsolafásoknak egyszerűsmindenkorra vége szakad.

Végül az öltözők elhelyezéséről is szerencsés módon gondoskodtak. A férfi- és női öltözőket és mellék-helyiségeket az udvarban lévő volt esküdtzéki terem mellék-helyiségeiben helyezik el, amelyeket természetesen folyosó köt össze a színpaddal. És legvégül, ami a tűzbiztonságot, ezt az örökké kísértő és nyugtalanító kérdést illeti, eről az oldalról is megnyugtat a terv, mert modern kijárataival és tűzoltófelszerelésével megakadályozhatják az esetleges tűzkatasztrófa eredményes pusztítását.

Brassován mérnök terveivel kapcsolatban munkatársunk felkereste Aleksity Bogoljub polgármestert, aki elmondotta, hogy a színház átépítése teljesen kielégítene Beeskerek igényét és a tervrajzokat elfogadhatónak tartja. Az építkezésre egy konzorcium is ajánkozott, a város azonban házi kezelésben kívánja tartani a színházat és így ezt a kombinációt elejtik. Az építkezés költségei egy millió dinárt emésztenének fel, amint ez az összeg összegyűl, megkezdik a munkálato- kat. Az év végéig — jegyezte meg a polgármester — mindenesetre elkészül az új beeskereki színház.

ami közel nyolcezer dinárnak felel meg.

Becsuzóul még megígérte, hogy délután negyed hat óra tájban Beeskerek felett háromszáz méterre leereszkedik, üdvözlése jeléül. Szavát be is tartotta. Északi irányból siklórepüléssel leereszkedett, büszkén mutogatva a hatalmas F. A. G. I. jelzést s néhány perc múlva eltűnt a déli láthatárról.

Gyönyörű modellkalapok

érkeztek! Ruhák és Jumperekben különleges választék. Alakítást és kalapátvasalást vállalok 689

ASZLÁNYI JULIA
Nemanjina u. 7. szám, Tunner-ház.

HIREK

Ápr.
18.

1521-ben Luther Márton a worms birodalmi gyűlés előtt.
1873-ban meghalt Liebig Justus természettudós.

Az Ady-társaság második felolvasó ülése vasárnap, április 22-én lesz a Kaszinó épületében. A felolvasáson kizárólag az új művészeti irányok bemutatását tűzte ki magának célul a társaság. És ezt az aktivisták itt élő reprezentánsai fogják demonstrálni, akik Suboticáról és Novi Sadról jönnek Beeskerekre az előadás megtartására. Az Ady-társaság tagjai a felolvasó ülésre díjtalanul léphetnek be tagnyugtáik felmutatása mellett.

Szigetvilágok

rejtelmes életét kifürkészni, a sarkvidékek titokzatosan zárt kapui előtt elkialthatni a büvös „Szezárnnyilj meg” jellegét. Ismeretlen, messzi országok álomszerű életét megismerni — ez a vágy, mennyi — de mennyi embernek okozott már álmatlan éjjeleket. Hány és hány vértanuja van már Észak rejtelmese fényű sarkvilágának és a déli sark kapuja előtt hányszor roskadt már össze egy-egy a pattanásig megtesztelt emberi akarat. És mindig távoli kincsek és lehetőségek sarkantyúzták az ember fantáziáját és közben minden csupa ismeretlen sejtelen maradt körötte. A férfi, aki együtt él egy asszonnyal, az asszony, aki urának vall egy embert — sokszor egy életen keresztül ismeretlen világ marad a másik felének. Egymás mellett élnek és talán sohasem jutnak egymás mellé. Ha benézel az asszonyod szemébe — nyugodtan mondhatod-e, hogy meglátod szívének minden kis rejtékét? Ha a gyermeked arcára nézel — látod-e, hogy a szívében mi bontogatja a szárnyait? Mikor az asszonyod tágra nyílt szemmel nézi a futó felhőket, azt a gondolatot, ami akkor született a szívében, megtudhatod? A férfiről, mikor vágyólag terjeszti ki a karjait a csillagos ég felé, megmondhatod-e, hogy a szívében mik esatáznak? Oh, mennyi-mennyi rejtélyes, ismeretlen világ, amit felfedezni, kikutatni egy élet kevés! Mennyi esudát talált meg a kutató, nyugtalan emberi ész. Levegőt, hasító csodagépeket, démoni konstrukcióju fegyvereket, amelyek ezer életet, csirázó fényt, boldog életet képesek egy perc alatt kioltani. Vizen uszó meseváratok. Gépkocsikat, amelyek száguldanak, mintha a mesebeli hétmérföldes eszimat húzták volna rájuk. Csodatalálmányt, amellyel az én hangomat száz és száz kilométerrel odább egy idegen embernek hallhatóvá tudják tenni. Lenyűgözte az ember az isten fegyverét, a villámot és engedelmes szolgájává tette, hogy rabszolgaként egy véges kis drótban éljen — és ma az embert szolgálja az egész világ és az ember egy olyan jelentéktelen kis valami, mint a szív, nem tud megfejteni! Idegen, messzi, nagy világok kitarják titkokkal terhes méhüket és a szív, ez a kis világ, misztikus rejtély marad és nem tudja fölfedezni senki!

Jön! — Sándor Mátyás!

A Zsidó Nemzeti Egyesület kulturbizottsága legközelebbi kultur-előadását folyó hó 18-án (szerdán) este 8 és fél (félkilenc) órakor a Chevra-ház nagytermében tartja meg. Ezen alkalommal dr. Salgó Imre orvos „Kulturkép a zsidók pathológiájából” címen olvas fel. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

Harc Hubay és a Magyar Királyi Opera között. Érdekes harc fejlődött ki Hubay Jenő világhírű hegedűművész egy új operája, a Karenina Anna körül. Hubay az operának nyújtotta be darabját. A próbák megnézése után azonban levelet írt Wlassich Tibornak, az opera intendánsának és kérte, hogy a darabot ne hozzák színre, mert a hiányos kiállítás és szegényes diszlejtés miatt nem vállalná ki azt a sikert, amit mint szerző szeretne. Wlassich azonban nem akceptálta Hubay aggodalmát és kijelentette, hogy miután a darabra már rengeteget áldoztak, annak esütörtöki premierjétől nem állhat el. Hubay erre a darab előadását kereken megtiltotta.

Numerus clausus a wieni egyetemen. Wienből jelentik: az egyetemi hallgatók küldöttsége megjelent tegnap a rektor előtt és tudomására adta, hogyha a numerus clausust nem vezetik be, úgy hétfőn megszállják az egyetem kapuit és megakadályozzák, hogy zsidó vallású hallgatók az épületbe bejussanak. Az egyetem rektora kijelentette a küldöttségnek, hogy az egyetem eddigi határozatán nem változtatnak és bármiféle zavargás esetén az egyetemet lezárják.

Herczeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának, az Új Időknek új száma közli Herczeg Ferenc nagyszerű vígjátékának, a Sirokkónak egy részét. Csermely Gyula és W. W. Jacobs elbeszéléseit, Pekár Gyula cikkét, Kosztolányi Dezso és Falu Tamás versét. Rudolph Stratz érdekes regényét, Mühlbeck Károly elmés fejtéit, számos művészi és időszéri képet és a lap rendkívül népszerű és kedvelt rovatait, a szerkesztői üzeneteket és a szépségápolást. Az Új Idők előfizetési ára negyedévre 50 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut. 16. szám.

Atutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legújánosanban eszközöl a **Nagybecskereki Takarékpénztár,** Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Egy komplett hálószoba, egy szalagarnitúra, négy darab kemény faágy, mosdók és különböző butordarabok cládók. Bővebbet Zmaj Jovina (Mária Terézia) utca 23. szám.

A nagy drágaság ellenére csak 3 és fél dinár a „Vajdasági Méhészeti Lapok” (Stari Becej) egy példánya.

Atutalások, hitellevelek és csekk az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árukivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál** (Srpska Zadruga Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Arnstein Józsa füzőszalonját Alkotmány-utca 23. szám alá helyezte át, hol a legújabb divatu haskötők, melltartók, orvosi haskötők készülnek. Modellek bármikor megtekinthetők.

Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál Veliki Beeskerek. Telefon 329.

Átszervezik a villanytelepet.

Elhalasztották az ajánlatok feletti döntést.

Beeskerek, ápr. 17.

Beeskerek város vezetősége most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a villanytelepet átszervezi. A villanytelepen jelenleg egyfázisú gépek működnek, amelyeket most át akarnak építeni három fázisúra. A reorganizációval lényegesen erősebb nyomást gyakorolhatnak az áramfejlesztőre s így jelentékenyen erősebb fényt terjeszhetnek. A kapcsoló táblát megfelelőképpen átjavítják, a villanydróthálózatot pedig teljesen újjáépítik. A munkálatok elvégzésére pályázatot írtak ki, amelynek határideje tegnap járt le.

Tegnapra várták a város döntését is, ami azonban elmaradt. A határozathozatal elmaradásával kapcsolatban munkatársunk felkereste a városi vezetőség egyik tagját, aki elmondotta, hogy a döntést azért halasztották el, mert több helybéli vállalat beígerte ajánlatát s az még a mai napig sem érkezett meg. A város tehát — saját érdekében — előbb megvárja a bejelentett ajánlatokat és csak azután adja ki megbízatását annak a vállalatnak, amely a legkedvezőbb feltételeket szabta meg.

Titkok a wieni katonai levéltárban.

Wien, ápr. 16.

Az ugynevezett Militärgerichtsarchiv meglehetősen kevesek által ismert, de rendkívül érdekes levéltár. Tartalmazza mindazon perek okmányait, amelyeket a volt monarchia közös haditörvényeségei tárgyaltak a háború alatt. Ez a rendkívül érdekes okmánytár a Rossaterkaszárnyában van és nem kevesebb, mint négy millió okmányt tartalmaz.

A háború alatt hozott ítéletek közül csak a legsúlyosabbakat hajtották végre. A kevésbé szigorú ítéleteket felfüggesztették a háború végéig, hogy az elítélteket addig is felhasználhassák a frontokon. Az osztrák állam mai hivatalnokai most keresik ki az akták közül azokat, akik még nem töltötték ki a büntetésüket, hogy azoknak végrehajtását keresztülvigyék. Természetes, hogy egyes szerény esetek szereplői kegyelmet kapnak a köztársasági kormánytól, csupán a rablás vagy gyilkosság miatt elítélteket keresik a büntetés végrehajtása miatt.

Hainisch köztársasági elnök a közelmúltban kegyelmezett meg egy wieni tanítónak, akit okmányhamisításért a Feldgericht 18 hónapi fegháza ítélt. Okmányhamisítása abban állott, hogy szabadságlevelének dátumát kijavította, miáltal az meghosszabbított. — Tette ezt az aktában foglalt védekezés szerint azért, mert menyasszonyával akart találkozni.

Különösen érdeklő az okmánytár az utódállamokat, amelyek polgárainak sok ügye volt a k. u. k. Militärgerichtek előtt. Románia, Olaszország, Csehszlovákia és Lengyelország hivatalnokai dolgoznak az irattárban, az őket érdeklő anyag kiválogatásában, amelyet azután hatalmas ládákban hazaszállítanak. A békeszerződés értelmében ugyanis ehhez joguk van.

Olaszország a napokban hazaszállított tizennégy láda okmányt, amelyek főleg Trient egykori polgármesterére, Vittorio Gippelre és Caesare Battista képviselőre vonatkoznak. Az utódállamok közül a legtöbb hivatalkával Csehszlovákia van itt képviselve. A köztársaságnak hat hivatalnok dolgozik az anyag kiválasztásán. Jelenleg a Kramar-per aktáit állítják össze. A napokban szállították Csehországba a békeidők egykori szenációjának, a Hofrichter-pernek aktáit. Hofrichter főhadnagy, mint ismeretes, a háború alatt kegyelmet kapott, jelenleg pedig megváltozott névvel a csehszlovák hadseregben szolgál. Az irattárban azonban nemcsak poros akták vannak, hanem valódi kincsek is. Egy hatalmas pénzszekrényben mintegy egymilliárd korona értékű ékszerek vannak, különböző ismert és ismeretlen tulajdonosoktól, akik elestek a harcok és akiknek hozzátartozói eddig nem jelentkeztek. Ez az érték valószínűleg átmege az állam tulajdonába.

Sport

A Dzsombolji SE—becskereki Slavija ellen vasárnap délután mérkőzött Dzsomboljon. Eredmény 4:1 (3:0). Bíró: Bokor (ZsSE.)

ZsTK—Schwäbische ugyanezen vasárnap délután játszott Dzsomboljon, 5:2 (3:0) eredménnyel.

ZsSE I. b.—Kikindai Sportklub 6:0 (4:0).

Stari Becej. Kadima—Stari Beceji Sokol 0:0. Bíró: Szegedinae. Esős időben zajlott le a mérkőzés: a lelkes Kadima együttes szép szereplése legjobb reményekre jogosítja a fiatal erőkből álló csapatot. Az első félidő legnagyobb részén át a Kadima volt fölényben, de a goalképtelen csatársor egyetlenegy helyzetet sem tudott kihasználni. A második félidő változó mezőnyjáték jegyében folyt le. A Stari Beceji csapatból különösen Dél centerhalf játéka tetszett, aki egyszerűen lelke volt a csapatnak, míg a Kadimából a közvetlen védelem, de különösen Kohn voltak jók. A bíró kifogástalan jó volt.

Elköltözés miatt eladó

PAPOSEVOA a nagypiacon, jó forgalmu **fűszer- és csemege-üzlet** kedvező feltételek mellett. Lakás az üzlet mellett. Cím: GRÖB JENŐ hirdetői és ügynöki irodájában. Vrsac.

Egy kitünő állapotban levő 10. sz. MÁV. gyártmányu magánjáró **cséplőgarnitúra**

721 minden hozzávaló kellekkel és 2 db Johnston-gyártmányu aratógép; felig használt, szabadkézből eladó. Megtekinteni és értekezni lehet Monyov lakab gazdálkodónál, Konak

Eladó
egy teljesen jókarban levő, modern **palisander-ebédlő.**
Zmaj Jovina (Mária Terézia) utca 8, kapu alatt jobbra. 710

Alig használt, kitünő gyártmányu pedálos **cimbalom eladó.**
Megtekinthető: Várkonyi Józsefnél Veliki Beeskerek, Szokolszki kelj (Széchenyi-part) 7. sz. 717

Köztisztviselő
aki a szerb, német, szlovén és olasz nyelvet tökéletesen bírja, levelezői vagy könyvelői állást keres, mint mellékfoglalkozást. Naponta 2—3 órára terjedő munkát vállal. 703
Szíves megkeresést az alábbi címre kér: JOVAN JELIĆ, Okr. Ured za Osig Radnika

Társ kerestetik
helybéli iparvállalat kibővítéséhez, ki a vállalat aktív vezetésében részt venne. Szakismeret mellékes. 716
Cím a Torontál kiadóhivatalában.

Magas fizetéssel, azonnali belépésre keresek
cipőfelsőrész készítő, tűzőnőt, szijgyártó- és cipészsegédekét.
Brankovan György
Veliki Beeskerek, Pasi-tyeva (Tomasováci) u. 2943. 665

Építők és kereskedőknek ajánlok kőmentes darabos Ia **meszet**
706 azonnali szállításra a legolcsóbb árban vagontételben, közvetlen a mészégetől. Bertalan Manó Debeljacs.

Eladó
egy megkezdett főkönyv és más üzleti könyvek, egy tornakötél karikákkal, egy fali ruhaakasztó, paplan, ócska főzőedény, függönykarnis, befőttesüvegek, gabonarosták és más egyéb apró dolgok. 720 Bővebbet: Pasiyova (Tomasováci) utca 332 sz. a reggel 9-től délután 4-ig

Komplett kész 718
óval-hálószobák
és mindennemű legmodernebb **butorok**
a legszebb kivitelben és a legújányosabb áron kaphatók **HIZLI FERENC** műbutorasztalosnál V Beeskerek, Obilityeva (Zápolya) u. 5. szám. Vállal antikbutorok javítását és poittirozását a legújányosabb áron.

Elsőrendű mész

kapható és azonnal szállítja kedvező árak mellett az

Egyesült Mészművek Rt.

Zagreb, Bogovičeva u. 3. Telefon 5-55.
661

Eladó ház

4 szoba, pékműhely, raktárhelyiség, négyöles góré, házikert, 500 m²-ől telken a Car Lazareva- és Brankovič-utca sarkán. Értekeznek Despotov Rada, Báthori-u. 858. sz. a. 690

Ügyes kifutó fiú

alkalmazást nyerhet.

Cim a Torontál kiadóhivatalában. 693

Eladó

egy 10 HP magánjáró

cséplőgarnitúra,

az Első magyar mezőgazdasági gépgyár gyártmánya, teljes felszereléssel, a legjobb karban, valamint egy különálló cséplőszekevény, hasonló gyártmány. 660

Bővebbet Brajković és Tatarin cégnél Veliki Bečkerek.

Telefon 360. Telefon 360.

Vetőmag-árak:

	Métermázsánként
Ia heremag (garantált arankamentes)	2600 Din
Takarmányrépamag (eckendorfi Mammuth)	1200 "
Muharmag (egészséges, fekete-sárga)	700 "
Bükkönymag	450 "
Kölesmag 50 kg feletti vételnél	400 "

„AGRARIA” takarmány- és magkereskedés Subotica, Huspiac. Telefon 1-20.

Juta spoločnosť s. r. o. Prag.

Vezérképviselő az SHS királyság részére: 604

Liebmann Stein Zagreb, Boškovičeva ul. 29. a/XX.

Bánati képviselő:

FREISCHBERGER LIPÓT VELIKI BEČSKEREK.

Sürgöncim: Freischberger.

Telefonszám 149.

Állandó gyári raktár gabona- és liszt-zsákban és egyéb jutaárakban.

Avároslegforgalmasabbhelyén egy vegyeskereskedés azonnal eladó.

687 Továbbá eladó falun egy fűszerüzlet.

Cim a „Torontál” kiadóhivatalában.

Eladó ház szabad kézből.

Van 13 szoba a mellékhelyiségekkel. A hely nagysága 630 m². Bővebbet: 714

Kiszínskínél Veliki Bečkerek, Vojvode Bozse (Juranič) utca 46. sz.

MÉSZ,

beocsini portlandcement

715 kisebb tételben és vagontételekben;

alabastromgipsz, surlahomok, fedéllemez, elszigetelőlemez, cementapok, mozaiklapok, csövek, vályuk, lépcsők kaphatók

Özv. Guttmann Jakabné és Fiainál V. Bečkerek.

Poziv.

G. g. deoničari Srpske Poljoprivredne Banke D. D. pozivaju se na II. red. glavnu skupštinu

koja će se održati 30. aprila 1923. g. u 3 sata posle podne u zavodskim prostorijama.

DNEVNI RED:

1. Izbor dva člana za overovljenje skupštinskog zapisnika.
2. Izveštaj uprave o radu društva u prošloj godini, polaganje računa i njeni predlozi o raspodeli čiste dobiti.

3. Izveštaj nadzornog odbora o godišnjim završnim računima.
4. Eventualije

U Vel. Bečkereku, 10. aprila 1923. god.

Uprava.

Primerba: Oni deoničari, koji žele učestvovati na glavnoj skupštini, dužni su položiti svoje deonice najduže tri dana pre skupštine u društvenu blagajnu, o čemu će se istavati priznanice. Ove priznanice važe kao verovnice za prisustvo na glavnoj skupštini.

DUGUJE

Račun izravnjanja na 31. decembra 1922. g.

POTRAŽUJE

AKTIVA	Din	p	PASIVA	Din	p
Gotovina u blagajni	46637	81	Deonička glavnica	900000	—
Menice	43150	—	Ulog	287054	79
Nameštaj	49743	67	Reeskont	30000	—
Kanc. pribor	9829	84	Depozit	90000	—
Nekretnina (cigljana)	223206	—	Tekući računi	7632	83
Inventar	1083674	46	Rezervni fond	5906	98
Vredn. papiri	6500	—	Poverioći	66183	12
			Dobitak	25964	06
	1412741	78		1412741	78

Račun gubitka i dobitka na 31. decembra 1922. g.

GUBITAK	Din	p	DOBITAK	Din	p
Plate	102475	—	Prihod od cigljane	380245	49
Poreza	42753	72	Prihod od robe	71819	84
Kamate	2678	58	Provizija	5791	19
Troškovi (stanarina, pošta, ogrev i t. d.)	96587	48			
Otpisi	190397	68			
Dobitak	25964	06			
	457856	52		457856	52

Predsednik-upravitelj:
Gyurica Berberski s. r.

Mladen O. Kolarov s. r.

U Vel. Bečkereku, 31. decembra 1922. god.

UPRAVNI ODBOR SRPSKE POLJOPRIVREDNE BANKE D. D.:

Dr. Jovan Mihajlović s. r.

Jevrem Grujin s. r.

Vitomir Čobanić s. r.

Za knjigovodstvo:
Živa Kolarov s. r.

Nikola Radonić s. r.

Pregledali smo ovaj Račun izravnjanja i Račun gubitka i dobitka, sa glavnim i sporednim knjigama savršeno i pronašli, da je u svemu tačan i ispravan.

U Vel. Bečkereku, 10. aprila 1923. god.

NADZORNI ODBOR:

Nikola Berberski s. r.

Jefta Vučković s. r.

Pravdeljub Predić s. r.

Nyematott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Bečkerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.